

Kompletterande information om rekommendationen att anta överenskommelsen om hjälpmedel

Bakgrund

Storsthlm's styrelse beslutade 2019-05-09 att rekommendera länets kommuner att anta *Överenskommelse om fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län*.

Den nya överenskommelsen är resultatet av en förhandling med Region Stockholm där vi har nått samsyn kring hanteringen av hjälpmedelsfrågorna. Överenskommelsen sammanför flera äldre överenskommelser. Utgångspunkten var att förenkla hanteringen av hjälpmedel och att förändringarna så långt det var möjligt skulle vara kostnadsneutralt för alla parter.

Under arbetets gång med överenskommelsen har representanter från flera kommuner medverkat. Överenskommelsen har också förankrats i det strategiska socialtjänstnätverket. Däremot har Storsthlm's kansli inte skickat ut överenskommelsen på en formell tjänstemannaremiss vilket har bidragit till uppkommen situation.

En majoritet av kommunerna har redan antagit, eller har för avsikt att anta, överenskommelsen om hjälpmedel. Det har framkommit att ett antal kommuner inte är beredda att anta överenskommelsen. Dessa kommuner är i grunden positiva till överenskommelsen och dess modell, men vill ha förtydliganden på olika punkter.

Konsekvenser om kommunerna inte antar överenskommelsen

Region Stockholm bedömer att de inte har möjlighet att återta Hälso- och sjukvårdsförvaltningens (HSF) beslut att anta överenskommelsen. HSF ser överenskommelsen som resultatet av en omfattande och tidskrävande förhandling som de ogärna vill ta om. Dessutom förutsätter HSF att alla kommuner ingår i överenskommelsen.

Skulle någon kommun besluta att inte anta överenskommelsen, innebär det att förhandlingen behöver göras om i sin helhet.

Risken finns att en omförhandling i någon del kan resultera i ett sämre utfall för kommunerna. Tidplanen är osäker, eftersom HSF inte har resursplanerat för en omförhandling. De nuvarande överenskommelserna inom områdena fortsätter då att gälla.

Kommunerna bör anta överenskommelsen och därefter inleda ett revideringsarbete

Storsthlm's kansli gör bedömningen att det bästa alternativet är att alla kommuner antar den av Storsthlm's styrelse rekommenderade överenskommelsen, för att därefter inleda ett revideringsarbete av denna under år 2020.

Syftet med en revidering är att säkerställa att ansvarsfördelningen är tydlig i alla delar, inklusive verksamhetsområdet socialpsykiatri. En revidering innebär inte att fördelningen av kostnadsansvar omförhandlas. Principerna i den rekommenderade överenskommelsen och kostnadsfördelningen ligger fast eftersom dessa är ett resultat av en förhandling med Region Stockholm.

Storsthlm's styrelse fick igår (2019-09-26) information i ärendet. Förbundsdirektören redogjorde för status för överenskommelsen och förordade att samtliga kommuner antar överenskommelsen och att framkomna synpunkter beaktas genom att överenskommelsen revideras under år 2020. Storsthlm's styrelse ställde sig bakom förbundsdirektörens inriktning för den fortsatta processen.

Uppföljning av kostnadsutvecklingen

I förstudien daterad 2018-11-18 gjordes en bedömning av de ekonomiska konsekvenserna av förändringar i kostnadsansvaret för hjälpmedel och förbrukningsmaterial. Beräkningen av kommunernas kostnader grundar sig på uppgifter från de kommuner som medverkade i arbetet. Det uppskattas bli en liten övervikt av kostnader för kommunerna men det bedöms i så fall ligga så nära kostnadsneutralitet som möjligt.

Kostnaderna påverkas över tid av en rad faktorer och inte bara av fördelningen i kostnadsansvar mellan kommun och region. Frågan om kostnadsneutralitet måste därför följas noga.

För att följa kostnadsutvecklingen med anledning av den nya överenskommelsen kommer Storsthlm's kansli att bistå med uppföljning och samordning i den frågan. Storsthlm's kansli föreslår att Storsthlm tillsammans med HSF från och med 2020 kvartalsvis följer upp, sammanställer och redovisar kommunernas sammantagna kostnader respektive Region Stockholms kostnader.

Om uppföljningen av de ekonomiska konsekvenserna visar att överenskommelsen inte är kostnadsneutral för parterna finns former för styrgruppen att reglera frågan. Överenskommelsen medger även en formell rätt för respektive part att påkalla en omförhandling.

Förslag till tidsplan för fortsatt hantering av överenskommelsen

Tidsplanen nedan gäller endast om alla kommuner antar överenskommelsen.

- 1)** Samtliga kommuner antar den av styrelsen rekommenderade överenskommelsen (d.v.s. den nuvarande versionen) senast den 31 december 2019.
- 2)** Storsthlm's styrelse uppdrar åt Storsthlm's kansli att initiera en revidering av överenskommelsen.
- 3)** Arbetet med revidering av den antagna överenskommelsen påbörjas våren år 2020. Inför revideringen tar Storsthlm's kansli in alla kommunernas samlade synpunkter på behov av förtydliganden. En arbetsgrupp bildas bestående av representanter från kommunerna, Region Stockholm och Storsthlm. Kommunernas representanter utses av socialtjänstnätverket.
- 4)** Ett förslag till reviderad överenskommelse skickas ut till kommunerna under hösten år 2020 i form av en tjänstemannaremiss.
- 5)** Efter att inkomna synpunkter beaktats överlämnas förslaget till Storsthlm's styrelse för rekommendation.
- 6)** Den reviderade överenskommelsen antas i kommunerna och i Region Stockholm innan sommaren år 2021.
- 7)** Den reviderade överenskommelsen börjar gälla hösten år 2021.

Sammanfattningsvis innebär detta att samtliga kommuner behöver fatta beslut om överenskommelsen senast den 31 december 2019. Efter att kommunerna antagit överenskommelsen behöver Region Stockholm upp till tre månader för att nödvändiga förändringarna av IT-stödet som hanterar förskrivningen.